

محمد صباغیان، نایب رئیس کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار خراسان شمالی:

شفافیت فعالیت‌های اقتصادی مطالبه جدی بیمه‌شدگان است

نایب رئیس کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار استان خراسان شمالی در گفت‌وگو با خبرنگار ویژه‌نامه استانی آتیه‌نو، چالش‌های پیش روی سازمان تأمین اجتماعی را در ۴ مورد دسته‌بندی می‌کند. به عقیده محمد صباغیان، پیشی گرفتن مصارف از منابع، هزینه‌های کمر شکن طرح تحول سلامت، کاهش سهم مشارکت شرکای اجتماعی در تصمیم‌گیری‌ها و بی‌ثباتی مدیریت در دولت‌های قبل باعث شده وضعیت کنونی سازمان مطلوب نباشد و زنگ خطر بحران نقدینگی برای این سازمان به صدا در آید. وی معتقد است طرح تحول سلامت با تمام مزایا و رضایتمندی‌هایی که در سطح کشور ایجاد کرد، به علت ضعف کارشناسی، باعث شد سازمان تأمین اجتماعی و سازمان بیمه سلامت در تأمین هزینه‌های درمانی بیمه‌شدگان با مشکل جدی مواجه شوند به طوری که سهم خالص بخش درمان از حق بیمه‌های دریافتی، پاسخگوی هزینه‌های درمان بیمه‌شدگان نیست و کسری موجود از سایر منابع تأمین می‌شود. مشروح گفت‌وگوی ما با این نماینده کارگری استان خراسان شمالی را در ادامه پی بگیرید.

اصلی بروز این چالش دانست. دومین چالش سازمان تأمین اجتماعی در سال‌های اخیر، تحمیل بخش عمده هزینه‌های کمر شکن طرح تحول سلامت بر دوش سازمان است. طرح تحول سلامت با تمام مزایا و رضایتمندی‌هایی که در سطح کشور ایجاد کرد، به علت ضعف کارشناسی، باعث شد سازمان تأمین اجتماعی و سازمان بیمه سلامت در تأمین هزینه‌های درمانی بیمه‌شدگان با مشکل جدی مواجه شوند، به طوری که سهم خالص بخش درمان از حق بیمه‌های دریافتی، پاسخگوی هزینه‌های درمان بیمه‌شدگان نیست و کسری موجود از سایر منابع سازمان تأمین می‌شود. این اتفاق در بلندمدت آسیب‌های جبران‌ناپذیری به سازمان تأمین اجتماعی خواهد زد.

بی‌ثباتی مدیریتی، چالش بزرگ دیگر سازمان است. البته با روی کار آمدن دولت یازدهم، فردی از بدنه سازمان به عنوان مدیرعامل انتخاب شد و ثبات او در این پست، به نفع سازمان است اما طبق قانون، اداره سازمان باید بر اساس حاکمیت شرکتی و دخالت معنادار شرکای اجتماعی باشد. متأسفانه به علت عدم پایبندی دولت‌های گذشته، عملاً دخالت شرکای اجتماعی در مدیریت سازمان به حداقل رسید و در حال حاضر نیز این شرایط به لحاظ جایگاه حقوقی همچنان ادامه دارد.

سازمان تأمین اجتماعی از منظر قانونی و اجتماعی همواره باید عملکرد خود را شفاف و در نظر عموم قرار دهد که متأسفانه این شفاف‌سازی در دولت‌های قبل بسیار کم‌رنگ بود. بنابراین به نظر می‌رسد ضعف نظارت از دیگر چالش‌هایی است که امروز گریبان این سازمان را گرفته، در حالی که طبق قانون، هیأت نظارت یکی از ارکان اصلی صندوق‌های بیمه‌ای است. حیات سازمان تأمین اجتماعی منوط به تقویت منابع و تحمیل نشدن مصارف از ناحیه دولت است. در خصوص مطالبات سازمان از دولت نیز پیشنهاد می‌شود که در یک دوره میان‌مدت (مثلاً برنامه پنج ساله) بدهی سنواتی در بودجه سالانه لحاظ و نسبت به پرداخت آن اقدام شود. البته این پیشنهاد بنا به درخواست تشکلهای کارگری عملیاتی شد ولی هنوز پرداختی صورت نگرفته است. همچنین مصارف برنامه‌ریزی نشده‌ای بدون تعیین و تأمین منابع از طرف دولت در سنوات قبل به سازمان تحمیل شده که نسبت مصارف به منابع سازمان را افزایش داده و این زنگ خطری برای آینده سازمان و ظلم در حق کارگران است.

■ دریافت مطالبات از نهاد دولت و کارفرمایان، به نظر شما چه تأثیری در بهبود خدمت‌رسانی سازمان تأمین اجتماعی خواهد داشت؟

قطعاً تقویت منابع هر سازمان، تأثیری مستقیم در بالا بردن سطح کمی و کیفی خدمات خواهد داشت. در صورتی که نهاد دولت بدهی‌های خود به سازمان تأمین اجتماعی را پرداخت کند، قطعاً توان سازمان برای ارتقای کمی و کیفی خدمات قانونی بالا می‌رود.

و با کیفیت‌تر انجام شود. مجامع قانونگذار و تصمیم‌ساز مانند دولت و مجلس باید با تصویب قوانین کارشناسی شده به سازمان تأمین اجتماعی در اجرای تعهدات خود کمک کنند. نهاد دولت هم می‌تواند با به رسمیت شناختن عینی ساختار سه‌جانبه سازمان و واگذاری امور مدیریت آن به هیأت امنای قانونی، بهترین باری‌رسان مجموعه تأمین اجتماعی باشد. بازپرداخت مطالبات سازمان از نهاد دولت نیز می‌تواند به حل بحران نقدینگی در سازمان کمک کند.

■ اطلاع دارید که در چند سال اخیر، بخشی از خدمات سازمان تأمین اجتماعی هم در بخش بیمه‌های و هم در بخش درمانی الکترونیک شده است. افزایش خدمات الکترونیک سازمان تأمین اجتماعی به نظر شما تا چه حد در تسهیل و تسریع در ارائه خدمات بیمه‌ای و درمانی این سازمان تأثیر داشته است؟

افزایش خدمات الکترونیک سازمان در سنوات اخیر در خور تقدیر و شایسته سیاست است، اما هنوز هم جا برای کار بخصوص در ارتباط با خدمات درمانی که نیاز اصلی جامعه کارگری است، وجود دارد. البته در ارتباط با گسترش و توسعه خدمات الکترونیک در بخش خدمات بیمه‌ای اقدامات بسیار مثبت کارآمدی انجام شده که در خور تقدیر است.

■ همان‌طور که می‌دانید سازمان تأمین اجتماعی با چالش‌هایی از جمله کاهش ضریب پشتیبانی و برهم خوردن تعادل منابع و مصارف و نیز حجم انبوه مطالبات از نهاد دولت و نیز برخی کارفرمایان روبه‌رو است. چه راهکارهایی برای برون‌رفت از این چالش‌ها پیشنهاد می‌کنید؟

به نظر من، چالش‌های پیش روی این سازمان را می‌توان در ۴ مورد خلاصه و دسته‌بندی کرد. اولین چالش که شاید بزرگ‌ترین و اساسی‌ترین چالش سازمان در سال‌های اخیر باشد، پیشی گرفتن مصارف از منابع است. این چالش، سازمان تأمین اجتماعی را به سمت استقراض از سیستم بانکی برده و پرداخت نشدن بدهی بیمه‌ای دولت به سازمان و تکلیف شدن وظایف حاکمیتی در خصوص حمایت از اقشار خاص به سازمان را می‌توان از علل

■ برای شروع گفت‌وگو، به عنوان نماینده بخشی از کارگران استان خراسان شمالی، تنوع و کیفیت خدمات بیمه‌ای و درمانی ارائه شده از سوی سازمان تأمین اجتماعی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

واقعیت این است که تنوع خدماتی که سازمان تأمین اجتماعی به نیروی کار ارائه می‌دهد، از نظر استانداردهای جهانی در سطح کاملاًترین مجموعه خدمات بیمه‌ای و درمانی است. کیفیت خدمات هم به‌ویژه در بخش درمان در حد قابل قبول است اما انتظار جامعه کارگری و ذی‌نفعان سازمان، فراتر از اینها است. در خصوص کفایت خدمات هم باید به این نکته اشاره داشت که جامعه هدف سازمان تأمین اجتماعی، بیش از نیمی از مردم کشور است و خدمات‌رسانی به این تعداد، به سادگی امکان‌پذیر نیست، اما می‌توان با برنامه‌ریزی در منابع و مصارف سازمان، سطح خدمت‌رسانی را ارتقا و کفایت آن را بالا برد. وضعیت تأمین اجتماعی استان خراسان شمالی نیز در بحث جامعیت خدمات و در بخش‌های کیفیت و کفایت دارای شرایط مطلوبی است و کمبود واضحی در این زمینه احساس نمی‌شود.

■ به نظر شما نهادهای قانونگذار و تصمیم‌گیر مانند دولت و مجلس چگونه می‌توانند سازمان تأمین اجتماعی را در عمل به وظایف خود در قبال جامعه تحت پوشش، یاری کنند؟

سازمان تأمین اجتماعی سه بخش بیمه‌ای، درمانی و اقتصادی دارد و پیوستگی و انسجام این سه بخش برای انجام مأموریت‌های سازمان ضروری است. ارتباط و پیوستگی بخش‌های تأمین اجتماعی، لازمه حیات این سازمان است و با توجه به ماهیت قانونی سازمان و همچنین مأموریت‌های پیش‌بینی شده برای آن باید برنامه‌ریزی در جهت تقویت منابع (برنامه‌ریزی اقتصادی) به عنوان اولین اولویت سازمان در دستور کار قرار گیرد و با کنترل مصارف، تلاش بیشتری در ارائه خدمات بیشتر

تقویت بخش اقتصادی سازمان تأمین اجتماعی می‌تواند فضای کسب‌وکار را بهبود بخشد و به نظر من، فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان، باید معاف از مالیات و سایر عوارض باشد